

Список використаних джерел

1. What is an Infographic? Examples, Templates & Design Tips. URL: <https://venngage.com/blog/what-is-aninfographic/#1> <https://bit.ly/4iBTuLH> (дата звернення 26.02.2025).
2. Інфографіка в освіті. URL: <https://bit.ly/3FzFRhP> (дата звернення 16.03.2025).

Новицька Т.Л.

Інститут цифровізації освіти

Національної академії педагогічних наук України, Київ

**МІЖНАРОДНИЙ РЕЙТИНГ «TRANSPARENT RANKING:
INSTITUTIONAL REPOSITORIES BY GOOGLE SCHOLAR»
ЕЛЕКТРОННИХ РЕПОЗИТАРІЇВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ТА НАУКОВИХ УСТАНОВ**

Вступ. У сучасному світі освіти та науки доступ до наукової інформації є однією з ключових умов розвитку наукових досліджень, розповсюдження знань та інтеграції в міжнародний науковий простір. З метою оцінки наукової продуктивності установ та закладів вищої освіти було розроблено безліч різноманітних рейтингів [1]. Одним з таких інструментів є рейтинг TRANSPARENT RANKING від Webometrics, що спеціалізується на оцінці інституційних репозиторіїв.

TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar (<https://repositories.webometrics.info/en/institutional>) – це міжнародний рейтинг, який оцінює видимість та доступність наукових публікацій у репозиторіях закладів вищої освіти (ЗВО) та наукових установ за допомогою даних, зібраних з Google Scholar (GS) Рейтинг створений для забезпечення прозорості у збиранні та аналізу відомостей про наукові комунікації.

Методологія TRANSPARENT RANKING базується на аналізі кількості наукових документів, які зберігаються в інституційних репозиторіях. *Основні параметри* включають:

- *кількість документів* розраховується на основі інформації щодо кількості наукових статей, дисертацій, монографій та інших типів документів, доступних у репозиторії;

- *актуальність*: зважається, які документи нещодавно додані до репозиторію, оскільки це свідчить про активність та результативність наукової діяльності ЗВО або установи;
- *видимість*: рейтинг враховує те, як часто документи з репозиторіїв цитуються або розшуковуються в GS.

Цей підрахунок дозволяє скласти загальну картину щодо репозиторіїв з усього світу та визначити найкращі з них на основі вказаних критеріїв.

TRANSPARENT RANKING для ЗВО та наукових установ є важливим інструментом для покращення видимості на міжнародному рівні; підвищення конкурентоспроможності; сприяння відкритому доступу до знань, що позитивно впливає на наукову спільноту.

Інституційні репозиторії стали невід’ємною частиною наукової інфраструктури. Вони забезпечують зберігання наукових результатів, що надає можливість дослідникам ділитися своїми знаннями з широкою аудиторією, отримувати визнання завдяки цитуванню їхніх публікацій, мати можливість міжнародної співпраці з науковими працівниками та обміну даними й результатами досліджень.

Незважаючи на численні переваги, інституційні репозиторії стикаються з низкою **викликів**: *технічними проблемами* у налаштуванні та підтримці репозиторіїв, які потребують спеціалізованих знань та ресурсів; *відсутністю підтримки*, що іноді демотивує дослідників; *правовими та етичними питаннями*, оскільки авторські права та видимість публікацій у відкритому доступі залишаються дискусійними.

У грудні 2024 р. оприлюднено 18-те видання розглянутого рейтингу, який містить цифрові відкриті університетські архіви всього світу, зокрема й українські. Зазначимо, що Електронна бібліотека НАПН України посідає 113 сходинку серед 4 тис. світових репозиторіїв і 2 місце серед усіх вітчизняних електронних репозиторіїв ЗВО та наукових установ, поступившись Інституційному репозиторію СумДУ (71700), а на 3 місці – Електронний репозиторій НПУІР ім. М.П. Драгоманова (3700).

Висновки. TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar є важливим інструментом для оцінки видимості ЗВО та наукових установ. Він сприяє розвитку відкритого доступу, стимулює співпрацю та підвищує якість наукових комунікацій, що, у свою чергу, позитивно впливає на дослідницьке середовище. У той же

час важливо розуміти виклики, з якими стикаються інституційні репозиторії, та працювати над їх подоланням.

Таким чином, роль TRANSPARENT RANKING в сучасній науці та освіті є надзвичайно важливою. Він не лише надає актуальні дані для оцінки наукової продуктивності, але й спонукає до активного використання інституційних репозиторіїв, що зрештою веде до покращення поширення знань та наукових ідей у всьому світі.

Список використаних джерел

1. Биков В.Ю., Спірін О.М., Іванова С.М., Вакалюк Т.А., Мінтій І.С., Кільченко А.В. Наукометричні показники оцінювання результативності педагогічних досліджень наукових установ та закладів освіти. Інформаційні технології і засоби навчання: електрон. наук. фахове вид. К., 2021. № 6 (86). С. 289-312. DOI: <https://doi.org/10.33407/ilt.v8i6.4656>. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730135/>.

Мельник С.В., аспірант

Гриценко В.Г., д.пед.н., професор

Черкаський національний
університет ім. Б. Хмельницького,
Черкаси

ГЕЙМІФІКАЦІЯ У ВИВЧЕННІ МОВИ ПРОГРАМУВАННЯ ELIXIR

У сучасному світі швидкий розвиток технологій вимагає постійного оновлення підходів до освіти, особливо в таких складних і затребуваних дисциплінах, як програмування. Традиційні методи навчання, які часто базуються на пасивному сприйнятті інформації, не завжди здатні забезпечити достатній рівень залученості та мотивації студентів. Ця проблема особливо гостро відчувається в контексті дистанційного навчання, що стало нормою після пандемії COVID-19, а також при вивченні складних технічних тем, таких як програмування. У цьому контексті гейміфікація — використання ігрових елементів в освітньому процесі — набуває особливої актуальності як інноваційний інструмент, що може зробити навчання інтерактивним і захоплюючим.

Гейміфікація допомагає подолати ключові виклики в освіті. Вона підвищує залученість студентів через ігрові механіки, такі як бали,